

Verwysing: 20160922-4433
3/1/1/1/1/5
Navrae: Sien paragraaf 10

Omsendbrief: 0041/2016
Vervaldatum: 31 Maart 2018

Aan: Adjunk-direkteurs-generaal, Hoofdirekteure, Direkteure, Kringbestuurders, Hoofde:
IBB-koördinerings- en -advies, Adjunkdirekteure by distrikskantore, en Prinsipale en
Voorsitters van Beheerliggame van artikel 21- gewone openbare skole

Kort Opsomming: *Besonderhede van die finansiële toewysing aan artikel 21-skole vir die
2017/18-boekjaar en riglyne vir die verkryging van goedere en
dienste.*

**Onderwerp: Artikel 21-skole: Norme-en-standaarde-befondsing vir skole graad 1–12 —
finansiële toewysing vir die 2017/18-boekjaar**

1. Toewysing

Die voorlopige norme-en-standaarde (N&S) -toewysing vir u artikel 21-skool vir die boekjaar wat oor die volgende drie jaar strek vanaf 01 April 2017 tot 31 Maart 2020 is op SOBIS beskikbaar. Toegang kan daartoe verkry word deur die volgende te doen:

- Teken aan op SOBIS.
- Kies "Public Ordinary".
- Kies u skool.
- Klik "Proceed". Beweeg die pyltjie oor die "Administration"-keuse-item op "Norms and Standards Allocation". Kies "N&S 2017/18".
- Druk die bladsy.

U aandag word op die volgende gevestig:

1.1 Toewysings word bereken ooreenkomstig die voorskrifte in paragraaf 108 tot 114 van die Nasionale Norme en Standaarde vir Skoolbefondsing (NNSB) in Staatskoerant No. 29179, gedateer 31 Augustus 2006.

- 1.2 Volgens paragraaf 114 van die NNSBF, word Provinsiale Onderwysdepartemente toegelaat om minder as die aangeduide 2017 geteikende bedrag per leerders soos volgens die Nasionale Teikentabel wat gepubliseer in Staatskennisgewing No. 12, Staatskoerant No. 40065 van 10 Junie 2016 gepubliseer is.

Nadat 'n omsigtige assessering van ons begroting gedoen is, sal die WKOD 'n 6,2% vermeerdering op die 2016 provinsiale teikentabel aanbring. Die geenskoolgelddrumpel vir 2017 sal R1 215 wees.

Provinsiale Teikentabel vir die skooltoewysing graad 1–12 (2017—2019)

	2017	2018	2019*
NK1 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK2 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK3 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK4 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK5 Geen gelde	1 215	1 313	1 387
NK4 Gelde betaalbaar	623	656	695
NK5 Gelde betaalbaar	215	227	240
Geenskoolgelddrumpel	1 215	1 311	1 387

* Syfers vir 2018 en 2019 (aangepas by geprojekteerde inflasiekoers) is die geprojekteerde nasionale teikens wat gekommunikeer is.

- 1.3 Die voorlopige toewysings is op grond van die 2016 10de dag Kitsopname-leerderinskrywings bereken.
- 1.4 Die Wes-Kaapse Onderwysdepartement (WKOD) sal die leerderinskrywings van alle skole met die 2017 10de dag Opname nagaan. **Finale toewysingsbriewe** sal teen 17 Maart 2017 op SOBIS gepubliseer word.

2. Betalingskedule

2.1 Skoolgeldskole

Skole sal hul N&S-toewysing vir die 2017/18-boekjaar in twee paaiemente ontvang, naamlik 60% in April–Mei 2017 en 40% in November 2017. Artikel 21-skole moet hul eerste oordragbetaling (60%), wat in April–Mei 2017 gemaak sal word, gebruik om hul leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM) via hul eie verskaffers of die aanlynbestelstelsel vir 2018 aan te koop sodat dit voor die einde van September 2017 beskikbaar sal wees; en ook om vir ander uitgawes te betaal, soos in paragraaf 3.1 hieronder uiteengesit. Die tweede oordragbetaling (40%) wat gedurende November 2017 gemaak sal word, moet gebruik word om toepaslike skoolverwante uitgawes tot 31 Maart 2018 te dek.

2.2 Geenskoolgeldskole

20% van die totale N&S-toewysing wat in April–Mei 2017 oorbetaal word (kyk paragraaf 2.1 hierbo), moet teruggehou word om die lopende bedryfs-niepesoneeluitgawes te dek. Skole sal in die N&S-toewysingsbrief van hierdie bedrag in kennis gestel word. Hou in gedagte dat die skool tot April 2018 met hierdie bedrag sal moet uitkom wanneer betaling vir die volgende boekjaar ontvang sal word.

3. Benutting van die toewysing

3.1 Die N&S-toewysing is hoofsaaklik bedoel vir LOOM, plaaslike aankope, munisipale dienste, noodsaaklike daaglikse instandhouding van skoolgeboue, terreine en toerusting (niegeskeduleerde instandhouding), en ander lopende uitgawes. Eie inkomste, soos bedoel in paragraaf 6 hieronder, moet eers gebruik word om tekorte in bogenoemde verband te dek voordat dit aangewend word vir die finansiering van beheerliggaamposte.

Daar word vir 2017/18 voorgestel dat skole hul beskikbare toewysing soos volg tussen die onderskeie uitgawekategorieë verdeel:

- 30% vir LOOM-bestellings vir 2018 waarvan 10% spesifiek vir biblioteekmateriaal gereserveer moet wees (elke leerder moet 'n handboek vir elke vak hê). Die voorraad skoolbiblioteekmateriaal moet jaarliks aangevul word totdat die totale aantal items die minimum van die internasionale standaard van 10 items per leerder weerspieël. Kyk paragraaf 3.1.1 hieronder vir die lys met items wat onder LOOM val.
- 20% vir plaaslike aankope
- 25% vir munisipale dienste **(Skole kan egter begroot vir 'n groter persentasie as uitgewetendense dit noodsaak.)**
- 25% vir instandhouding

3.1.1 Leer- en onderrigondersteuningsmateriaal (LOOM)

a) Die Departement van Basiese Onderwys (DBO) definieer LOOM as enige materiaal wat onderrig en leer direk in die klaskamer of by die huis (tuiswerk) ondersteun en fasiliteer. Dit sluit die volgende in:

- Handboeke, leesboeke, naslaanboeke, voorgeskrewe werke, atlasse en woordeboeke
- Werkboeke
- Plakkate, land- en muurkaarte
- Opvoedkundige bordspeletjies
- Biblioteekmateriaal (fiksie en niefiksie), naslaanboeke, plakkate en video's wat vooraf opgeneem is, DVD's, oudiokassette, CD's, CD-ROM's, multimedia, ens.
- Rekenaarsagteware en lisensies
- Hulpronmateriaal vir opvoeders, leerders, klaskamers en biblioteek

b) Daar word van skole verwag om hul volle LOOM-toewysing te gebruik vir die aankoop van LOOM wat die implementering van die Kurrikulum en Assesseringsbeleidsverklaring (KABV) tydens hul klasse sal verryk en versterk. Skole word dus aangemoedig om hul LOOM-toewysing vir die aankoop van aanvullende handboeke, voorgeskrewe werke, atlasse, woordeboeke, werkboeke, plakkate, landkaarte, muurkaarte, opvoedkundige bordspeletjies, biblioteekmateriaal (fiksie en niefiksie, naslaanboeke, video-opnames, DVD's, oudiokassette, CD's, CD-ROM's, rekenaarsagteware, toerusting vir verbruikerstudies, gasvryheidstudies en die wetenskaplaboratorium te benut.

(c) Onderhewig aan die volgende voorwaardes, kan skole minder geld aan LOOM toewys indien:

- elke leerder in die skool oor 'n handboek vir elke vak beskik en toegang tot ander LOOM-hulpbronne het;
- die skool jaarliks 10% van die LOOM-toewysing vir die aankoop van biblioteekmateriaal gebruik het om die biblioteekvoorraad aan te vul en die totale aantal items in die biblioteekvoorraad nou bestaan uit die minimum internasionale standaard van 10 items per leerder; en
- die beheerliggaam 'n formele besluit aangaande die afwyking geneem het. (Hierdie besluit van die beheerliggaam rakende die begroting wat by 'n ouervergadering voorgelê word, moet verduidelik word en die bedrag wat per leerder aan LOOM bestee is, moet voorsien word. Hierdie besluit moet by die ouervergadering voorgelê word, ongeag of dit deur die kringbestuurder ondersteun word of nie.)

(d) Hoe om LOOM te verkry

- Artikel 21-skole moet mededingende kwotasies kry wanneer hulle hul bestellings by verskaffers van LOOM plaas, waar van toepassing, of hul versoeke aanlyn via SOBIS plaas wanneer dit vereis word.
- Wanneer skole aanvullende LOOM bestel, moet skole alle KABV-handboeke uit die goedgekeurde nasionale katalogusse kies – verwys na goedgekeurde nasionale katalogusse wat op die WKOD se webwerf beskikbaar is by <http://wcedonline.pgwc.gov/branch/LTSM/index.html>).
- Voorgeskrewe letterkunde vir graad 10-studie in 2018 moet gekies word uit die DBO Nasionale Verdere Onderwys en Opleiding (VOO) Letterkundekatalogus.
- Vir bystand met die kies van skoolbiblioteekmateriaal moet skole met mnr Timothy Cloete, die EDULIS-koördineerder: Skoolbiblioteekdienste by tel. 021 957 9626 in verbinding tree. Die distrik se skoolbiblioteekadviseur en/of bronneseentrum-koördineerder kan ook in verband met die ontwikkeling van hul skoolbiblioteke gekontak word.

3.1.2 Munisipale Dienste

- a) Die N&S-toewysing aan skole is bedoel vir die betaling van, onder andere, skole se maandelikse munisipalediensterekeninge, wat elektrisiteit, water, riool- en vullisverwydering (beskikbaarheid- en gebruikskoste) insluit, maar die betaling van eiendomsbelasting uitsluit. Soos in die verlede, sal die staat die eiendomsbelasting op eiendom wat in die naam van die Provinsiale Regering van die Wes-Kaap (PRWK) of, onder sekere omstandighede, die Republiek van Suid-Afrika (RSA) geregistreer is, betaal.
- b) Skole moet steeds, onder andere, die besparingsmaatreëls wat in Bylae A aangedui word, implementeer.
- c) Eskom en die meeste munisipaliteite het aangedui dat hulle meters vir voorafbetalde elektrisiteit aan skole beskikbaar kan stel. Dit sal skole in staat stel om hul elektrisiteitsverbruik beter te beheer. Skole moet Eskom of hul plaaslike munisipaliteit kontak, soos van toepassing, indien hulle voorafbetalde elektrisiteitsmeters wil laat installeer.
- d) **Waar dit blyk dat skole nie hul munisipale diensterekeninge vereffen nie, behou die WKOD die reg voor om N&S-fondse terug te hou om uitstaande munisipalediensterekeninge namens die betrokke skole te vereffen.**

3.1.3 Daaglikse instandhouding

- (a) Daaglikse instandhouding is van toepassing op die instandhouding van terreine, skoonmaak, opknop, herstel en/of vervanging van gedeeltes van skoolgeboue. **Gereelde instandhouding moet gedoen word om te verhoed dat skoolgeboue agteruitgaan en noodherstelwerk as gevolg van verwaarloosing nodig het.**
- (b) **Waar die N&S-toewysing vir daaglikse onderhoud onvoldoende is, word van skole verwag om, waar nodig, die toewysing vanuit eie skoolfondse aan te vul.** Skole moet vir hul daaglikse instandhoudingsherstelwerk na gelang van die toestand van hul skoolgebou en -terreine begroot. Skole behoort 'n begrotingsbedrag van hul jaarlikse toewysing vir daaglikse instandhouding opsy te sit vir die instandhouding van toerusting wat gebruik word om die skoolterrein te verbeter, bv. onderhoud van die grassnyer, die aankoop van verf vir tuinbanke op die skoolterrein, en die aankoop van kalk en kunsmis.
- (c) N&S-toewysings mag nie gebruik word vir daaglikse herstelwerk aan koshuise nie. Sodanige herstelwerk moet uit leerders se losiesgeld en beurse befonds word.

4. Die N&S-toewysing mag **NIE** vir die volgende gebruik word **NIE**:

- **Besoldiging van personeel wat deur die beheerliggaam aangestel is**
- **Nuwe geboue**

- **Koshuisuitgawes**
- **Lenings aan individue of ander inrigtings**
- **Voertuie**

5. **Groot noodherstelwerke**

Ingevolge paragraaf 97 van die NNSSB aanvaar die WKOD verantwoordelikheid vir groot noodherstelwerk aan geboue, onderhewig aan die beskikbaarheid van fondse wat vir sodanige gebeurlikhede begroot is. Die volgende herstelwerk sal ooreenkomstig die prosedures in Omsendbrief 175/2000 oorweeg word:

KATEGORIE A

Ernstige skade as gevolg van natuurrampe, strukturele probleme en brande.

Die WKOD sal net verantwoordelikheid vir sodanige noodherstelwerk aanvaar as die koste meer as R10 000 beloop **en die instandhoudingsbegroting van die toewysing uitgeput is**, mits fondse beskikbaar is.

Die WKOD sal, na eie goeëdunke, dit oorweeg om 'n oordragbetaling vir materiaal in betreklik **minder ernstige** gevalle te maak.

6. **Eie inkomste**

Ingevolge artikel 36(1) van die Suid-Afrikaanse Skolewet (SASW), 1996 (Wet 84 van 1996), moet beheerliggame alle redelike stappe doen om die staatshulpbronne aan te vul ten einde die gehalte van onderwys wat deur die skool **aan alle leerders by die skool** voorsien word, te verbeter. Alhoewel geenskoolgeldskole nie verpligte skoolgeld (insluitende registrasiegelde) mag hef nie, word hulle aangemoedig om vrywillig bydraes te werf en by fondsinsamelingsfunksies betrokke te raak.

7. **Verslagdoening**

- 7.1 Die goedgekeurde begroting van die skool moet jaarliks teen 01 Desember by die betrokke distrikskantoor ingedien word.
- 7.2 Alle skole moet binne 30 dae na die einde van die kwartaal (uitgawe tot 30 Junie en 31 Desember) 'n WKOD 043-vorm (sesmaandelikse verslag) by die betrokke distrikskantoor indien. **Fondse sal slegs aan skole oorbetal word indien bevredigende WKOD 043-verslae aangaande die finansiële bedrywighede van vorige kwartale ontvang is.** Voorts vereis artikel 43(5) van die SASW dat skole (vir die aandag van die betrokke distriksdirekteur) jaarliks teen 30 Junie 'n afskrif van hul stel geouditeerde finansiële state (ingevolge artikel 43 van die SASW) vir die vorige boekjaar voorlê.

8. **Verdere voorwaardes**

- 8.1 Die beheerliggaam moet behoorlike beheer oor inkomste en uitgawes uitoefen, soos uiteengesit in die *Handleiding: Basiese Finansiële Stelsel vir Skole*, uitgereik

deur die Departementshoof ingevolge artikel 38(1) van die SASW. Indien die lede van die beheerliggaam nie oor die nodige kundigheid beskik om hierdie funksie te verrig nie, moet hulle iemand koöpteer wat hulle kan help.

8.2 Alle skoolfondse, afkomstig van die staatstoewysing sowel as eie inkomste, moet aangewend word vir doeleindes wat direk met onderwys verband hou, soos bepaal in artikel 37(6) van die SASW, insluitende die aankoop van LOOM. Ingevolge WKOD-beleid mag handboeke en leesboeke nie gefotokopieer word nie aangesien dit neerkom op skending van die Wet op Outeursreg, 1978 (Wet 98 van 1978).

8.3 Die WKOD het die reg om skoolfondsrekords te ondersoek en teen enige lid van die personeel of die beheerliggaam op te tree indien hy of sy by die wanadministrasie van skoolfondse betrokke sou wees. Daarom moet skole alle bewyse van inkomste en uitgawes vir hierdie doel bewaar.

9. **2016/17 toewysing**

Alle uitstaande WKOD 043-vorms vir artikel 21-skole moet **voor of op Vrydag, 24 Februarie 2017** ingedien word om te voorkom dat onbetaalde fondse verbeur word.

10. **Kontaknommers vir navrae**

Onderwerp	Naam	Telefoonnr.
WKOD 043-sesmaandelikse verslae en geouditeerde finansiële jaarstate	Distrikskantoor- Adjunkdirekteur: Korporatiewe Dienste	Toepaslike distrikskantoor
Oordragbetalings aan skole (N&S-toewysings)	Me M Paulsen	021 467 2271
Noodherstelwerk	Mnr GP Nieuwoudt	021 467 9347
eLeer EDULIS-koördineerder: Skoolbiblioteekdienste	Mnr C Walker Mnr T Cloete	021 467 2351 021 957 9626
Algemene navrae: Norme en standaarde (oordragbetalings uitgesluit)	Mnr L Sangqu Me A Bakubaku Mnr L van Wyk Faks:	021 467 2608 021 467 2041 021 467 2658 086 731 8900

GETEKEN: BK SCHREUDER
WAARNEMENDE HOOF: ONDERWYS
DATUM: 2016-09-27